

Per **Josep Manchado**

Busqueta, *Hippolais polyglotta*

L'estiu és, sens dubte, l'estació de l'any en què les Illes –i per tant també Mallorca– presenten una menor diversitat d'ocells, ja que només queden els que crien aquí i això és una fracció molt reduïda en comparació amb els que ens creuen en migració o els que passen l'hivern a l'illa. Tot i el baix nombre d'espècies presents durant els mesos d'estiu, algunes només es poden veure durant aquesta època de l'any i d'altres no són fàcilment observables, ja que hi són però en baix nombre o se situen a zones de difícil accés.

Entre els estivals hi ha ocells molt fàcils d'observar com les abundants falzies, oronelles i cabots, o l'omnipresent menjamosques gris (*Muscicapa striata* subsp. *balearica*), un dels ocells més abundant a l'estiu mallorquí, que és present a qualsevol reixa o branqueta. Pel seu hàbit de fer curts vols per agafar algun insecte i tornar al mateix lloc sempre és fàcil de veure.

No tan habituals, però igual-

ment fàcils d'observar, són altres espècies com la titina d'estiu (*Ant-hus campestris*) i la tórtora (*Streptopelia turtur*), que sembla cada dia més escassa a mida que es veuen més i més tórtoras turques (*Streptopelia decaocto*). També hi ha les de més difícil observació, però relativament fàcils d'escoltar, com guàtleres (*Coturnix coturnix*) i enganyapastors (*Caprimulgus europaeus*), sempre complicats de veure dins seu hàbi-

Els residents difícils

Entre els ocells que viuen tot l'any a Mallorca i que, per tant, ofereixen més possibilitats d'observació, hi trobam algunes excepcions. Són espècies que tot i viure a l'illa tot l'any, no són gens fàcils de veure, bé pels seus costums, bé pel seu baix nombre o per l'accés difícil a les zones on viuen, entre d'altres.

Dos dels millors exemples d'aquestes espècies són el gorrió roquer (*Petronia petronia*) – amb colònies sorolloses que es troben a determinats penya-segats del cap Blanc, Rafaubeig o el Puig Major – o l'àguila coabarrada (*Aquila fasciata*), en ple procés de reintroducció a Mallorca, i que, tot i ser un au de grans dimensions i que hi ha exemplars per diferents indrets de l'illa, no es deixa veure gaire.

Classificació

Pos.	Participant	Nº Sp.
1	Maties Rebassa	232
2	Josep Manchado	214
3	Pere Vicens	207
4	Lalo Ventoso	205
5	Rafel Mas	201
6	Jordi Muntaner	201
7	Juanjo Bazan	199
8	Gemma Carrasco	194
9	Susana Quintanilla	194
10	Biel Bernat	193
11	Cati Artigues	190
12	Toni Muñoz	190
13	Juan M. González	189
14	Michael Montier	185
15	Carlos López Jurado	185
16	Antoni Soler	181
17	Lluís Parpal	178
18	Manolo Suárez	174
19	Xavi Llabrés	172
20	Jaume Adrover	170
21	Cristina Fiol	166
22	Steve Nicoll	165
23	Carlota Viada	147
24	Manolo Cabalga	141
25	Lupe Suárez	125
26	Andrés Mas	124
27	Nieves Negre	124
28	Alberto Bazán	112
29	Xavier Mas	111
30	Emília Segura	75

tat per costums amagadissos, en el cas de la guàtlera, i pels seus hàbits nocturns, en el cas dels enganya-pastors.

Són aquestes cinc espècies acabades de mencionar les que tots els *bigyear*distes haurien d'haver sumat al llarg d'aquests mesos de calor, cosa que segurament la majoria haurà fet. Els qui no ho han fet ja, difícilment ho faran, ja que els darrers exemplars estan deixant l'illa cap al sud. Ara, la millor zona per veure'ls són llocs com el Cap Salines o la zona de Rafaubeig a Calvià; però si no els veuen per allà, aquests darrers dies, que pensin que no tornaran a Mallorca fins a la pròxima primavera, massa tard ja per poderlos sumar a la llista del nostre Big Year'13.

Molt més difícils de sumar i trobar són tres espècies que crien a les Illes. Són dificultoses, en el cas del busqueret trencamates (*Sylvia conspicillata*) i la mèrlera vermella (*Monticola saxatilis*), perquè es distribueixen en molt baixa quantitat i a zones molt concretes de la serra de Tramuntana; i en el cas de les nonetes (*Hydrobates pelagicus*) perquè es troben a Cabrera i tenen hàbits pelàgics.

El més escàs dels tres és el busqueret trencamates, observable en molt baix nombre durant la migració, però que des de fa uns anys cria a l'entorn de l'embassament de Cúber. Això sí, són tan poques les parelles que hi ha que ni tan sols tenim la seguretat que hi criïn cada any. En qualsevol cas, enguany sí hi eren, almanco un mascle marcant el seu territori, per la qual cosa és probable que hi hagi criat.

L'altra espècie estival pròpia de la Serra és la mèrlera vermella, un preciós i rar ocell de colors vermellors i cant melodiós, que marca els seus territoris als cims més esquerps de la Serra, com les parts superiors del Teix, sa Rateta, Puig Major, Massanella o Galileu. Probablement també siguin a altres cims de la Serra, per muntanyes manco transitades que les anomenades; però tot i que hi hagi mèrleres vermelles, hi ha menys gent per observar-les.

Les mèrleres vermelles són, amb tota seguretat, més nombroses a Mallorca que els busquerets trencamates, però sobretot són més fà-

Les rareses de l'estiu

Tot i que, com hem dit, a Mallorca, a l'estiu, no és fàcil observar moltes espècies, sempre hi ha marge per trobar possibles rareses. De fet, en aquests mesos n'hem tingut quatre. Us recomanem que no deixeu d'incloure als favorits del vostre navegador la plana <http://rareresesornibalears.blogspot.com.es>

Diversos exemplars de fuells de collar (*Eudromias morinellus*) han estat vistos al camí de sa Barrala, en el Salobrar de Campos i a la zona de l'aeroport de Palma. Una segona llambritja bec vermell (*Hydropogon caspia*) ha passat per s'Albufera, després d'observar-se a la punta de n'Amer.

S'ha vist igualment durant el setembre una ànnera canyella (*Tadorna ferruginea*) a la zona des Rotlos, també a s'Albufera. I per acabar, la més rara de totes: una guàtlera maresa (*Crex crex*), una espècie que darrerament es deixa veure molt poc i que va ser observada, com les darreres, a s'Albufera.

cils de localitzar i observar pel seu comportament totalment diferent. No s'amaguen als matolls baixos, sinó que els agrada posar-se al lloc més visible del seu territori, damunt pedres o roques prominents, des d'on canten i es fan visibles a molta distància.

Un cas diferent és el de la noneta, que és abundant tot i ser una espècie de la qual ens manca molta informació i de la qual se saben poques coses. Les majors colònies conegudes properes a Mallorca són a Cabrera. Els individus passen el dia a alta mar i des de Mallorca les millors zones per veure'ls són els caps, especialment la Punta de n'Amer, on acostumen a passar a darrera hora

en direcció sud. Tot i així, les seves mides reduïdes i la distància a què creuen fa que no sigui gens fàcil observar-les.

Ara, tots aquests ocells, tant els molt comuns com els més rars, marxaran de l'illa cap als seus llocs d'hivernada a l'Àfrica (excepte les nonetes, que no se sap molt be què fan) i donaran pas als hivernants: tords, xalambrins, ànneres, limícoles, ropits, durbecs i molts d'altres que ompliran l'illa i ens oferiran una segona oportunitat a tots aquells que no els vàrem poder albirar durant els primers mesos de l'any. •

Fuell de collar, *Eudromias morinellus*